

BRAINSTORM INTERVISIE TAALBELEID

ACTIES OP LEERKRACHTNIVEAU

Focus lezen

De leerkrachten creëren een positief, veilig en rijk leerklimaat door een rijk aanbod te voorzien op vlak van taal, spelletjes, teksten...

- Rijke (gevarieerde) boekenhoek (up to date!)
- Schoolbib uitbreiden met boeken in andere talen
- Veel voorlezen in kleuter- en lagere school
- Stille hoek/Strips tijdens de speeltijd voorzien
- Leesbingo
  - Vb. leesbingo
<https://www.onderwijsmaakjesamen.nl/uploads/2015/06/Leesbingo-kaart.pdf>
- Zelf een boek maken
  - Inspiratie: <http://www.lannoo.be/hoe-schrijf-ik-zelf-een-waanzinnig-boek>
- Kilometerlezen / Kwartierlezen
- Vrije keuze van boeken vanuit interesse
- <http://omundo.be/>
- Ouders boeken laten meebrengen uit het thuisland (eventueel met schoolbudget)
- Verteltassen
- Fundels: http://www.fundels.com/nl_BE/
- Afspraken duidelijk maken met pictogrammen (aangepast aan de leeftijdsgroep)
- Auteurs uitnodigen
- Kalenders – daglijn duidelijk voorstellen

De leerkrachten creëren een positief, veilig en rijk leerklimaat door bewust om te gaan met taal in alle vakken en activiteiten.

- Opdrachtkaarten om spelvormen te kunnen uitvoeren binnen verschillende leergebieden
- Tijdens de turnles werken met pictogrammen en cijfers
- Begrijpend lezen in WO
- Rekentaal: opdrachten door de leerlingen zelf laten lezen, rekenproblemen in groep samen laten oplossen
- In kleinere groepjes een instructie / stappenplan lezen en begrijpen om te kunnen uitvoeren.
- Picto's van GO40
- Studerend lezen met teksten uit WO: schematiseren, kernwoorden aanduiden, samenvatten...

De leerkrachten maken gebruik van betekenisvolle taken.

- Hoekenwerk met taalleerspelen
- Stappenplannen
- Taal-doelen toepassen in lessen WO i.p.v. taalmethode te volgen
- Recepten lezen
- Materiaal 'Ik lees, ik doe':
http://www.abimo.net/educatieve_uitgaven/index.php?pg=detail&rid=1149&ct=118
- Boek inpakken in bruin papier + vooraan zorg je voor een trigger om anderen te stimuleren om het boek te lezen
- Oude boeken kaften. Leerlingen maken een nieuwe voorflap en schrijven een samenvatting op de achterflap.
- Schilderij bij thema + uitsparing voor hoofd en handen van kind. Zo leest de klas voor voor een andere groep.
- Lees(s)lang= materialen van 1ste tot 4de leerjaar
  - Info:
<http://www.maklu.be/MakluEnGarant/BookDetails.aspx?id=9789044111453>

De leerkrachten ondersteunen door zelf in interactie te gaan met de kinderen.

- Samen op zoek gaan naar een goed boek
- CLIM
- Interactief voorlezen
- Herhalend voorlezen
- Verhaalopbouw a.d.h.v. prenten
- Opzoekwerk op internet, atlas, boeken
- Doorvragen naar leesstrategieën
- Reflecteren met de kinderen over de betekenis van woorden
- Pre-teaching: vooraf de tekst lezen + verdiepen in woordenschat
- Ouders stimuleren om samen met hun kind te komen lezen in de schoolbib.

De leerkrachten ondersteunen door interactie tussen kinderen te stimuleren.

- Boekpromotie: <https://klasvanjuflinda.nl/product/e-book-klas-boekenwurmen/>
- Boekendans
- Speeddaten met boeken
- In kleine groep snuffelen in zoekboeken
- Interactieve werkvormen: mix en ruil, verdeelde informatie, stukken van een verhaal in de juiste volgorde leggen...
- Tutorlezen:
<http://www.maklu.be/MakluEnGarant/BookDetails.aspx?ID=9789044112955>

- Voorlezen aan elkaar:

http://www.cteno.be/downloads/publicaties/nieuwsbrief_18_bladwijzer.pdf

- Leescarrousel:

Elke II krijgt per week 1 tekst op instructieniveau. (Het mag een uitdagende tekst zijn, want wordt meerdere keren gelezen.) De hele week wordt er met dezelfde tekst gewerkt via een doorschuifstelsel.

Dag 1: 4 IIn lezen hun tekst voor aan elkaar

Dag 2: groepje gaat bij de Ikr lezen

Dag 3: de IIn lezen per 2

Dag 4: ieder doet "iets creatiefs" met de tekst

Focus spreken

De leerkrachten creëren een positief, veilig en rijk leerklimaat door een rijk aanbod te voorzien op vlak van taal, spelletjes, teksten...

- Veel formele en informele spreekansen bieden
  - KO: meespelen met de kleuters, gesprek in kleine kring, gesprekjes tijdens routines... (Interessante tips zijn te vinden in de boekjes 'Minimaal Maxitaal' voor de kleinste kleuters en 'Maximaal Megataal' voor de oudste kleuters. Meer info:
<http://www.maklu.be/MakluEnGarant/BookDetails.aspx?ID=9789044129212>
<http://www.maklu.be/MakluEnGarant/BookDetails.aspx?ID=9789044134308>
  - LO: interactie bij groepswork, spreekbeurten eventueel in kleinere groepjes vb. speeddaten
- 'Spreekbeurs' klasdoorbrekend (laagdrempelig)
- CLIM-rollen
- Kamishibai
- Hoeken talig verrijken
- Veel voorlezen (boekentaal= rijke taal)
- Veel herhaling voorzien in verschillende contexten
- Gezellige vertelhoek

De leerkrachten creëren een positief, veilig en rijk leerklimaat door bewust om te gaan met taal in alle vakken en activiteiten.

- Activiteiten in de turnles per 2. De ene is geblinddoekt, de andere geeft instructies.
- Kinderen in de turnles aan elkaar iets laten uitleggen.
- In WO: kinderen interviewen de leerkracht
- Muzische: Iln evalueren elkaars werk op basis van vooraf afgesproken criteria
- Actualiteit komen voorstellen (reporters)
- Dramalesjes
- Coöperatieve werkvormen
- Onthaalmoment (2x per maand) waarbij de kinderen vertellen waarover ze geleerd hebben, liedje zingen, nieuws uit de school...
- Kleuters vertellen over de klaspop die het weekend bij hen doorbracht

De leerkrachten maken gebruik van betekenisvolle taken.

- De Iln brengen het weerbericht omdat we morgen op uitstap gaan.
- Projecten vanuit de interesse van het kind
- Praatkring over de actualiteit die de Iln aanspreekt
- Moodboard maken met de leerlingen
- Spreekbeurten in kleine groep

De leerkrachten ondersteunen door zelf in interactie te gaan met de kinderen.

- Praten over wat kinderen interesseert
- Open vragen stellen
- Gesprek in kleine kring
- Geïnteresseerd, actief luisteren
- Impliciete feedback
- Werken met een masker of knuffel om de spreekdurf te bevorderen
- Meespelen: tijdens de speeltijd, met gezelschapsspelletjes, in de hoeken...
- Doorvragen, vragen terugkaatsen naar andere leerlingen...
- Je als leerkracht 'van de domme' houden waardoor de lln samen naar het juiste antwoord moeten zoeken

De leerkrachten ondersteunen door interactie tussen kinderen te stimuleren.

- 'Moet je luisteren' (KS): 1 kleuter vertelt, andere kleuter moet juiste prent kiezen
- Interactieve, coöperatieve werkvormen inzetten
- CLS Coöperatieve leerstrategieën van Spencer Kagan:
<http://www.bazalt.nl/educatieve-uitgaven/cooperatieve-leerstrategieen#.WK69eH3d5o0>
- Verduidelijken van leerstof naar elkaar toe via piramide met hulpvragen
- Proactieve cirkels
- <https://duurzaamonderwijs.com/2013/07/03/de-kracht-van-interactie-3-sprekend-leren-tijdens-groepswerk/>
  - <https://www.diekeure.be/nl-be/educatief/4919/sprekend-leren-wanneer-groepswerk-echt-rendeert>

Focus Luisteren

De leerkrachten creëren een positief, veilig en rijk leerklimaat door een rijk aanbod te voorzien op vlak van taal, spelletjes, teksten...

- Attitudes ontwikkelen en mogelijk visualiseren i.v.m. luisterhouding
- Coöperatieve werkvormen
- In spelletjesthema: spelregels aan elkaar uitleggen – spel spelen – voorstellen aan een andere klas
- Podiumhoekje binnen hoekenwerkenaanbod
- Voorlezen/vertellen
- Werken met blinddoek: instructies volgen van medeleerling
- Schermspel
- Prent beschrijven. Andere II moet goed luisteren en juiste prent kiezen.
- Het boek zonder tekeningen (B.J. Novak): <http://www.lannoo.be/het-boek-zonder-tekeningen>
- Luisterverhalen
- Luisterhoek inrichten
- Geluidendomino, memory...

De leerkrachten creëren een positief, veilig en rijk leerklimaat door bewust om te gaan met taal in alle vakken en activiteiten.

- Luisterregels/afspraken vastleggen bij groepswerk
- Gebruik hoofdtelefoon: computer leest voor
- Bewegingsverhalen, muzieklessen
- Tijdens de lessen LO: ruimtelijke begrippen
- Tijdens de lesvoorbereidingen aandacht hebben voor het creëren van luisterkansen
- Tijdens het knutselen naar luisterverhalen of muziek luisteren

De leerkrachten maken gebruik van betekenisvolle taken.

- Spelletje: “Ik zie, ik zie wat jij niet ziet”
- Luisteren naar het jeugdjournaal
- Spreekoefeningen die aansluiten bij interesse, leefwereld...
- II luistert naar het verhaal van een medeleerling en maakt een kort verslagje
- Speeddate boeken: II luisteren naar andere II om een keuze te kunnen maken voor hun volgende boek
- Schermspel: II moet luisteren naar de instructies van de andere
- Cas en Lisa (KO): <http://www.averbode.be/casenlisa>
- Liedjes beluisteren in groepjes en vragen beantwoorden in overleg met elkaar

De leerkrachten ondersteunen door zelf in interactie te gaan met de kinderen.

- Verschillende soorten gesprekken, kringgesprekken, pro-actieve cirkel
- Pre-teaching: woordenschat zichtbaar maken
- Lkr geeft het goede voorbeeld

De leerkrachten ondersteunen door interactie tussen kinderen te stimuleren.

- Evaluatievorm waarbij lln op basis van (afgesproken) criteria elkaar beoordelen
- Kringgesprek
- Luisterzin doorgeven
- Coöperatieve werkvormen, groepswerk, duowerk
- KIVA project: conflicten oplossen door gericht luisteren en spreken:
<http://www.kivaschool.be/be/>
- In kleine groep bespreken en verslag uitbrengen in grote groep